

Chapter

10

รูปแบบการพัฒนาเนื้อหา แบบบูรณาการเกี่ยวกับความรู้ที่ใช้ใน เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

The Model on Developing the Integrated Knowledge Used in the Special Border Economic Zone

ขจรศักดิ์ ไทยประยูร*
บรรพต วิรุณราช**

* นิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ที่ปรึกษา คณะนิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมสำหรับรายวิชาเกี่ยวกับธุรกิจในทุก ๆ ด้าน ให้มีการเรียนการสอนสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน 2) เพื่อศึกษาถึงเนื้อหา ขอบเขตของ แต่ละวิชาให้เหมาะสมกับระดับผู้เรียนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบประสานวิธีทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจาก 5 พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษประกอบด้วย จังหวัดนครพนม ตาก ตราด สงขลา เชียงราย โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้รับผิดชอบหลักจำนวน 25 คน ใช้แบบสำรวจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นกลุ่มประชากรจำนวน 500 คน และการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจจำนวน 10 คน

การวิจัยพบว่า นักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ถึงมัธยมปลาย จะต้องการเรียนทางบริหารธุรกิจแบบสอดคล้อง ต่อเนื่องในด้านการตลาด การขาย การผลิต การบัญชี การเงิน ทรัพยากรบุคคล และการสร้างเครือข่ายธุรกิจจนได้ออกมาเป็น 14 วิชา 78 บท จำนวน 1051 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นชั้นประถม 5-6 เรียน 76 ชั่วโมง ชั้นมัธยมต้น จำนวน 360 ชั่วโมง ชั้นมัธยมปลาย จำนวน 615 ชั่วโมง ซึ่งรายวิชาสามารถนำไปใช้ในรายวิชาเพิ่มเติมหรือวิชาแกนเมื่อนักเรียนจบมัธยมต้น หากไปเรียนต่อก็สามารถที่จะประกอบอาชีพส่วนตัวได้ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นระบบ Supply Chain สอดคล้องต่อเนื่องในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมื่อจบมัธยมปลาย อายุ 18 ปี ก็สามารถประกอบธุรกิจในเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ หรือเข้าทำงานในบริษัทในเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ หากเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยก็จะเป็นนักศึกษาที่มีมุมมองทางตัวเลข การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ต่าง ๆ ให้เกิดแนวคิดทางธุรกิจได้ดี โดยการเรียนการสอนจะเป็นการเรียนฝึกปฏิบัติจริงและเรียนรู้จากหลักวิชาการเพื่อให้ซึบซับประสบการณ์และความถูกต้อง

คำสำคัญ: เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน/ เนื้อหาแบบบูรณาการ/ รูปแบบการพัฒนา

Abstract

This research study aims to 1) study the appropriateness of the subjects related to business taught at the basic education level in the special border economic zone and 2) study the content and scope of each subject if they are suitable for students at each level in the special border economic zone. The study employed a combination of quantitative and qualitative methods in collecting the data. Data were collected in five areas of special border economic zone, including NakhonPanom, Tak, Trad, Songkhla, and Chiang Rai using in-depth interviews of 25 informants, a survey of 500 stakeholders, and a focus group discussion with 10 business experts.

The findings revealed that the students from primary schools to secondary schools should consistently and harmoniously learn business administration consisting of marketing, sales, production, accounting, finance, human resources, and building business network. The team concluded that there should be 14 subjects and 78 lessons. The students have to take the total of 1051 hours to study these subjects: Grade 5-6 students have to spend 76 hours, lower secondary school students have to spend 360 hours, and upper secondary school students have to spend 615 hours. These subjects can be included in additional courses or core courses. When the students graduate from a lower secondary school, they can run their own business which is in Supply Chain System in Special Economic Zones. When they graduate from an upper secondary school and

are 18 years old, they can run their own business or work for a company in Special Economic Zones. They can also further their studies and they can be students who have perspective on number, analysis, and synthesis which helps them get new ideas for business. The teaching method should be focused on actual practices and learning about the business principles in order to truly absorb experiences and accuracy.

Keywords: Special border economic zone/ The integrated knowledge/ The model on developing

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC) ในวันที่ 31 ธันวาคม 2558 นับว่าเป็นวาระสำคัญของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนในการรวมตัวเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” ด้วยวิสัยทัศน์ “การสร้างประชาคมอาเซียนที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีกฎเกณฑ์กติกากำหนดที่ชัดเจน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง” โดยมีกรอบการทำงานร่วมกันใน 3 เสาหลัก ได้แก่ เสาการเมืองและความมั่นคง เสาเศรษฐกิจ เสาสังคมและวัฒนธรรม ในส่วนของเสาเศรษฐกิจนั้น เป็นการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนมีตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงาน มีฝีมืออย่างเสรี คณะทำงานระดับสูงระหว่างประเทศกำลังร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียนภายหลังปี 2558 (ASEAN Community Post - 2015 Vision) และแผนงานประชาคมอาเซียนฉบับใหม่ระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2559 - 2568) โดยประเทศไทยได้ผลักดันประเด็น การสร้างประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและ

การลดความเหลื่อมล้ำ และการส่งเสริมบทบาทของอาเซียนในเวทีโลก เข้าสู่กรอบวิสัยทัศน์และแผนงานประชาคมอาเซียนฉบับใหม่ (กระทรวงการต่างประเทศ ประชาคมอาเซียน, 2558)

เพื่อให้การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ คณะรัฐมนตรีได้มีมติกำหนดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของไทย จำนวน 10 เขตพื้นที่ ได้แก่ จังหวัดตาก สงขลา มุกดาหาร สระแก้ว ตราด เชียงราย กาญจนบุรี หนองคาย นครพนม และนราธิวาส ที่มีชายแดนที่ติดต่อกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชาและมาเลเซีย เพื่อสร้างฐานการผลิตที่เชื่อมโยงกับ อาเซียน และการพัฒนาเมืองชายแดน การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาค และเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลไทย โดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงประเด็นการปฏิรูป การศึกษาว่า “งานส่วนนี้มีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำกับดูแล โดยงานของ สพฐ. จะมีผลโดยตรงต่อนักเรียนทั่วทั้งประเทศหลาย ล้านคน ซึ่งจะมีผลต่ออนาคตของชาติ” ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำนโยบายสู่การปฏิบัติด้วยการจัดหลักสูตรการเรียน การสอน เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะ ในการทำงาน และการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่เขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ ทั้ง 10 พื้นที่ โดยความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรท้องถิ่น จังหวัด กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้า แห่งประเทศไทย เพื่อการพัฒนาหลักสูตรและให้ประสบการณ์เรียนรู้ใน การสร้างกำลังคนที่เข้มแข็ง ตรงตามต้องการของพื้นที่ อันเป็นการยกระดับ ฐานะทางเศรษฐกิจของภูมิภาคให้มีมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนต่อไป (สำนักนโยบาย และแผน สพฐ., 2558)

นายกรัฐมนตรีกล่าวในรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย วันศุกร์ที่ 17 กรกฎาคม 2558 ไว้ดังนี้ “การสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจของค์รวม โดยการเชื่อมโยง “เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ” กับ “ชุมชน” ในส่วนตัวนั้น ผมเห็นว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเรา ต้องไปพร้อม ๆ กันกับประเทศเพื่อนบ้าน ในลักษณะเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ในกรอบระเบียบเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (Connectivity) อาศัยจุดแข็งของไทย ในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน ในภูมิรัฐศาสตร์ ทั้งนี้ กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั้นจะมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร ภาคบริการ การขนส่ง โลจิสติกส์ คลังสินค้า ศูนย์กระจายสินค้า รวมถึงการบริหารจัดการในการอำนวยความสะดวก ในการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ แรงงาน พุน และปัจจัยการผลิต เพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั้น ต้องสอดคล้องกับชุมชน ชุมชนต้องได้รับประโยชน์โดยตรงจากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษด้วย”

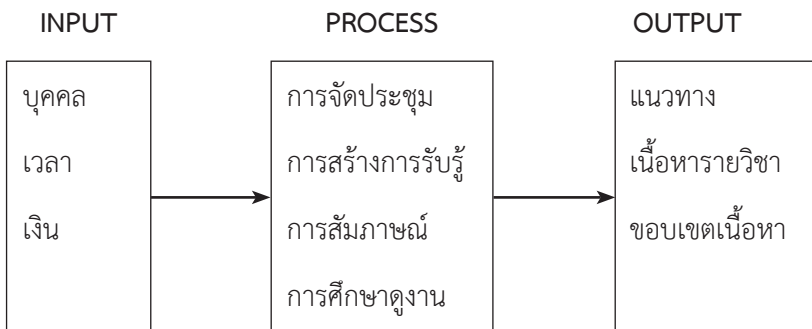
จากการสำรวจของผู้วิจัย พบว่า ตำราเรียนวิชาสังคมศึกษาตั้งแต่ ป.1-ม.6 จำนวน 25 เล่ม พบว่า เนื้อหาทางธุรกิจมีน้อยและยังไม่เน้นประเด็นสำคัญทางเศรษฐกิจ จากการประมวลความสามารถทางการแข่งขันที่จะทำให้แต่ละระดับชั้นโดยเฉพาะ ม.3 และ ม.6 จะมีความรู้พอที่จะดำเนินธุรกิจและสามารถบอกผู้ปกครองได้ อีกทั้งสังเคราะห์งานวิจัยของนักวิชาการจำนวน 21 คน ทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ สรุป 8 อันดับที่จะทำให้คนสามารถชนะการแข่งขันได้ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อันดับ 1 ด้านความรู้ทางธุรกิจ และอื่น ๆ รวมทั้งทักษะทางปัญญา อันดับ 2 ด้านเทคโนโลยี อันดับ 3 ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข อันดับ 4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี อันดับ 5 ด้านความสัมพันธ์ อันดับ 6 ด้านการสื่อสาร อันดับ 7 ด้านประสบการณ์การทำงาน และอันดับ 8 ด้านภาษา ดังนั้นหากจะวางรากฐานให้กับประเทศเพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขันจะต้องปูพื้นฐานวิชาทางธุรกิจ

เพื่อให้เกิด “ทักษะ” (Skill) หรือความชำนาญในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้นกว่าเนื้อหาตามตำรา (Content) ซึ่งองค์การยูเนสโกได้แนะนำว่า ผู้เรียนควรมีทักษะที่ครอบคลุม 3 กลุ่ม ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน คือ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ทักษะเพื่อการทำงาน คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงานของทุกอาชีพ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร และทักษะเฉพาะอาชีพ คือ ทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่น่าสนใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมสำหรับรายวิชาเกี่ยวกับธุรกิจในทุก ๆ ด้าน ให้มีการเรียนการสอนสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
2. เพื่อศึกษาถึงเนื้อหา ขอบเขตของแต่ละวิชาให้เหมาะสมกับระดับผู้เรียนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

กรอบแนวคิดการวิจัยเชิงคุณภาพ

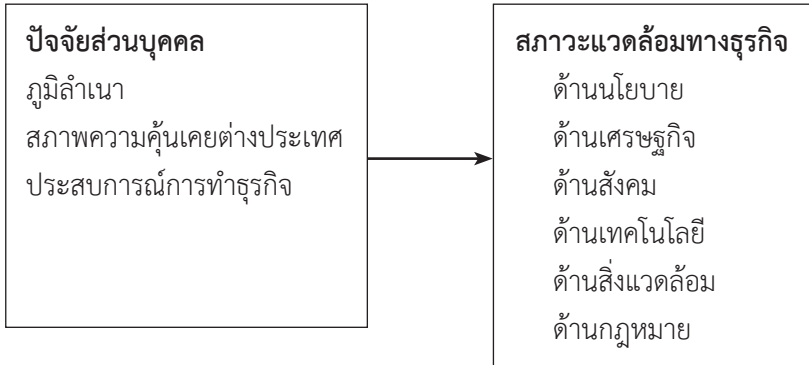
ดัดแปลงจาก: ทฤษฎีระบบ (System theory) (อำนาจ ชีระวนิช, 2553, หน้า 93-94)

กรอบแนวคิดในการวิจัยเชิงปริมาณ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ดัดแปลงจาก: Kaplan & Norton, 2008

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินตามขอบเขต โดยแบ่งขอบเขตออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ขอบเขตเนื้อหา พื้นที่ ขอบเขตเวลา และขอบเขตประชากร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขอบเขตเนื้อหาและพื้นที่	เป็นการศึกษาเนื้อหาบทเรียนที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนในเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจจังหวัดนครพนม, จังหวัดตาก, จังหวัดตราด, จังหวัดสงขลา และจังหวัดเชียงราย
ขอบเขตเวลา	ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2558 - ตุลาคม 2559
ขอบเขตประชากร	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเขตเศรษฐกิจพิเศษ

เขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) ตามความหมายที่ ฐากร จุลินทร ได้ค้นคว้าคำนิยามดังกล่าวมาจาก บริษัท สำนักงานกฎหมาย มีชัย ฤชุพันธุ์ จำกัด ซึ่งได้อ้างอิงไว้ว่า “เขตพื้นที่ จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้ สิทธิพิเศษบางประการในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การส่งออก การอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว การบริการ หรือการอื่นใด รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาต้นแบบการบริหารจัดการที่ดี หรือเพื่อประกอบการค้าเสรี” รวมถึงการให้ความหมายของคำว่า “เขตเศรษฐกิจ พิเศษ” ตามสายตาคณะนักวิชาการต่างชาติไว้ว่า เป็นการแบ่งเขตพื้นที่ตาม ลักษณะทางกายภาพของภูมิศาสตร์ ที่รัฐบาลนั้น ๆ ได้มีการกำหนดกติกา เพื่อวางมาตรการทางกฎหมายให้เสรีทางการค้าและการลงทุนทางเศรษฐกิจ เหนือกว่ากฎหมายปกติในพื้นที่อื่น ๆ การมอบสิทธิพิเศษเขตปลอดภาษี การลด การชำระภาษีในอัตราที่ต่ำเป็นพิเศษ ซึ่งเป้าประสงค์หลักของการจัดตั้ง เขตเศรษฐกิจพิเศษ ก็คือ ความต้องการเม็ดเงินการลงทุนจากต่างประเทศ ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลต้องปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับ การจ้างงาน สร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนทั้งในและนอกประเทศ สามารถ ดำเนินธุรกิจของตนได้อย่างราบรื่น (Dohmann, 2008, p. 63)

ในปี พ.ศ. 2549 จำนวนตัวเลขของการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพิ่มขึ้นเป็น 3500 แห่ง ใน 130 กว่าประเทศทั่วโลก (Farole, 2011, pp. 1-2) ในปัจจุบันมีการจัดแบ่งระดับเขตเศรษฐกิจพิเศษออกเป็น 9 ประเภทด้วยกัน ซึ่งมีความแตกต่างและใช้ชื่อในการเรียกขานพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษได้ (Coenrad Muller Sheepers, 2012, pp. 20-23) ได้แก่ เขตการค้าเสรี (Free Trade Zone: FTZ) เขตอุตสาหกรรมส่งออก (Export Processing Zone: EPZ) เขตประกอบการอุตสาหกรรม (Enterprise Zone) อุตสาหกรรม

โรงงานเดี่ยว (Single Factory) เมืองท่าปลอดภาษี (Free Ports) เขตเศรษฐกิจพิเศษเฉพาะด้าน (Specialize Zone) อุทยานเชิงอุตสาหกรรม (Industrial Parks) การพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายพื้นที่ (Spatial Development Corridor) และเขตการพัฒนาอุตสาหกรรม (Industrial Development Zones)

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตร

ที่มาของคำว่า หลักสูตร (Curriculum) ที่ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการกำหนดและความต้องการให้ผู้เรียนได้ศึกษาซึ่ง ผิวพรรณ วิสุววรรณ ได้สืบค้นที่มาของรากศัพท์คำดังกล่าวมาจากภาษาละตินว่า “currere” อันหมายถึงสนามแข่ง ที่ผู้คนส่วนใหญ่ได้ตีขลุมความคิดดังกล่าวนี้ มีลักษณะเป็นสนามแข่งขันอย่างจริงจังของบรรดาผู้เรียนทั้งหลาย ต้องแข่งขันกันเรียนให้สำเร็จการศึกษาเพื่อที่จะได้รับประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตร

บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 7) คำว่าหลักสูตร มีความหมายที่หลากหลาย และสามารถจัดแบ่งเป็นกลุ่มหลักได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่พิจารณาว่าหลักสูตรเป็นสิ่งที่คาดหวัง หมายความว่า หลักสูตรคือ วิชาและเนื้อหารายวิชา หลักสูตรที่เป็นโปรแกรมการศึกษา เป็นเอกสารซึ่งก็คือหลักสูตรแม่บท 2) กลุ่มที่เข้าใจว่าหลักสูตรเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง หมายความว่า หลักสูตรคือประสบการณ์ และ 3) กลุ่มที่มองว่าหลักสูตรครอบคลุมทั้งสองกลุ่มดังกล่าวมาในข้างต้น

ดังนั้น หากจะอนุมานสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการจัดมวลประสบการณ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้บรรลุผลตามศักยภาพของตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และดำรงชีวิตได้อย่างปกติอย่างมีความสุข

ในขณะที่นักศึกษาศาสตร์ต่างประเทศอย่าง Uys & Gwele (2004) ได้สรุปนิยามของหลักสูตรตามมุมมองของกลุ่มตนไว้ว่า หลักสูตรเป็นเรื่องยืนยันในการทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการให้การศึกษต่อสังคม เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักและแก้ปัญหาจากเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ตามหลักสูตรอันจะนำไปสู่การเรียนรู้

อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข เพราะในแต่ละหลักสูตรต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดเนื้อหาต้องการให้ผู้เรียนได้รับทราบอะไร เรียนรู้สิ่งใดในหลักสูตร รวมถึงการระบุเทคนิควิธีการเรียนรู้ อาทิ การสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาที่เรียน การตั้งคำถามในแต่ละบทเรียนที่ผู้เรียนจะได้รับ หรือการวางขอบเขตหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบตามความเหมาะสมของการเรียนรู้ อีกทั้งต้องมีการตั้งคำถามข้อสงสัย นอกเหนือเนื้อหาที่เรียนในหลักสูตร การเรียนรู้เพื่อค้นหาคำตอบที่แท้จริง ซึ่งแม้คำตอบเหล่านั้นจะมีที่มาของความเห็นจากแหล่งเรียนรู้ที่ต่างกัน ดังนั้น หลักสูตรจึงจำเป็นต้องมีเนื้อหาที่สัมพันธ์กับความเป็นไปได้และสอดคล้องกับสังคมด้วย

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร จำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อคำนึงถึงสังคม ปรัชญาการศึกษา กระบวนการสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน ในการวางแผนเพื่อพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือเห็นชอบนักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง นักวิชาการ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา นักพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนชุมชน เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรเกิดบรรลุผลสัมฤทธิ์ในขั้นสูงสุด (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546, หน้า 156)

โดยในปัจจุบันนักการศึกษาได้เสนอแนะขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรมายังผู้บริหารสถานศึกษา และถ่ายทอดแนวคิดไปยังครูผู้สอน มีลำดับขั้นตอนทั้งหมด 7 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวิเคราะห์ความต้องการ
2. การกำหนดวัตถุประสงค์
3. การคัดเลือกเนื้อหาสำหรับหลักสูตร
4. การจัดการเนื้อหาหลักสูตร
5. การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้
6. การจัดการตามประสบการณ์การเรียนรู้
7. การประเมินผลและวิธีการประเมินผล

ดังนั้น หากจะสรุปความหมายของการพัฒนาหลักสูตร พอจะอนุมานได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นภารกิจที่สำคัญ ขึ้นอยู่กับว่าผู้ใช้นำเอาไปปฏิบัติใช้ในบริบททางสังคมได้อย่างไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ต้องการเน้นให้ผู้เรียนเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแก้ไขจากหลักสูตรที่มีอยู่แล้ว ไปสู่วิถีชีวิตทางที่ดีขึ้น หรือมีการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่จากเดิมที่สถานศึกษาไม่เคยมีหลักสูตรเดิมใช้มาก่อนแล้ว (รัฐศาสตร์ สุขสวัสดิ์, 2550, หน้า 29)

การพัฒนาหลักสูตรของไทยกับการรับมือเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ●●●

ภายหลังจากที่ประเทศไทยเข้าสู่เป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 กระทรวงศึกษาธิการได้สำรวจและเตรียมดำเนินการความพร้อมรองรับผลกระทบของกระแสการเข้ามาของเศรษฐกิจประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะวาระที่สำคัญเร่งด่วน คือ การแก้ไขและลดความเหลื่อมล้ำของระบบการศึกษาในพื้นที่ชายแดนใต้ แต่มีใช้เน้นเพียงปรับปรุงแก้ไขเฉพาะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นพิเศษ แต่การให้ความสำคัญต่อแนวคิด “การศึกษาคือการเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันควบคู่กับการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ซึ่งในปี พ.ศ. 2556 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศทุ่มงบประมาณเพื่อพัฒนาการสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยให้สถานศึกษาเริ่มนำร่องใช้นโยบายตามโครงการ “จิตวิญญาณของอาเซียน” (Spirit of ASEAN) จำนวน 68 โรงเรียนทั่วประเทศ ที่ให้ความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาของชาติสมาชิกอาเซียนในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ใช้งบประมาณแก่โรงเรียนในโครงการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนโดยแบ่งเป็นโครงการต่าง ๆ ดังนี้

1. โรงเรียนแบบ Sister School จำนวน 30 โรง เป็นโรงเรียนที่เน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ บวกกับภาษาในประเทศอาเซียนอีก 1 ภาษา โดยจะได้รับงบประมาณในการทำกิจกรรมทางวิชาการจากกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาการใช้ภาษาของชาติในอาเซียนด้วย

2. โรงเรียนแบบ Buffer School มีจำนวน 24 โรงเรียน เป็นโรงเรียนเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เหมือนกับซิสเตอร์ สคูล แต่ต่างกันตรงที่ภาษาประเทศสมาชิกอาเซียนจะเรียนภาษาประเทศที่มีพรมแดนติดกับที่ตั้งของโรงเรียน อาทิเช่น โรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมาที่มีพรมแดนเขตรอยต่อกับประเทศมาเลเซีย หรือโรงเรียนในจังหวัดสุรินทร์ที่มีพื้นที่อาณาเขตกับประเทศกัมพูชา

3. โรงเรียนอาเซียน โฟกัส สคูล (ASEAN Focus School) มี 14 โรงเรียน คือ จุดมุ่งหมายเพื่อรักษาสภาพศูนย์การจัดการเรียนรู้ในด้านประชาคมการเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม รวมถึงสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติด้วย (Thithimadee Arphattananon, 2015, p. 22)

หลักสูตรบริหารธุรกิจมี 5 หมวดวิชาใหญ่ คือ ตลาด-ขาย ผลิต-บริการ คน-องค์กร เงิน-บัญชี กลยุทธ์ (บรรพต วิรุณราช, 2550)

รายชื่อโรงเรียนประชาคมอาเซียนศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

ลำดับ	จังหวัด	อำเภอในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน	เขตพื้นที่ประถมศึกษา	รายชื่อโรงเรียนในสังกัด สพป.	เขตพื้นที่มัธยมศึกษา	รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสพม.	
1	กาญจนบุรี	อ. เมือง	สพป. กาญจนบุรี เขต 1	โรงเรียนบ้านหัวน้าขาว	สพม. 8	โรงเรียนเทพมงคลรังษี	
			สพป. กาญจนบุรี เขต 3	โรงเรียนวัดวังวิเวกกรม โรงเรียนบ้านหัวน้ามาลัย			
			สพป. เชียงราย เขต 3	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 15 (เวียงเก่าแสนภูวิทยาสภาก)			
2	เชียงราย	อ. เชียงแสน	สพป. เชียงราย เขต 4	โรงเรียนอนุบาลเชียงของ	สพม. 36	โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม	
			สพป. ดาก เขต 2	โรงเรียนแม่สอด			
3	ดาก	อ. แม่สอด	อ. พทพระ	โรงเรียนชุมชนบ้านพทพระ	สพม. 38	โรงเรียนสรรพวิทยาคม	
				อ. แม่ระมาด			โรงเรียนบ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง
				อ. คลองใหญ่			โรงเรียนบ้านแม่รูต (สิทิพย์ประชาสรรค์)
4	ตราด	อ. ราษฎร์ประเทศ	สพป. สระแก้ว เขต 2	โรงเรียนอนุบาลศรีอัญญา	สพม. 17	โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม	
				อ. วัฒนานคร			โรงเรียนบ้านท่าข้าม
5	สระแก้ว	อ. วัฒนานคร	อ. วัฒนานคร	โรงเรียนแม่ถ้ำพัฒนาคร	สพม. 7	โรงเรียนอรัญประเทศ	
				โรงเรียนแม่ถ้ำพัฒนาคร			โรงเรียนแม่ถ้ำพัฒนาคร
						โรงเรียนแม่ถ้ำพัฒนาคร สระแก้ว รังษังคตภิเชก	

ลำดับ	จังหวัด	อำเภอในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน	เขตพื้นที่ประถมศึกษา	รายชื่อโรงเรียนในสังกัด	สพป.	รายชื่อโรงเรียนในสังกัด สพป.	เขตพื้นที่มัธยมศึกษา	รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสพม.
6	นครพนม	อ. เมือง	สพป. นครพนม เขต 1	โรงเรียนสุนทรวิจิตร (บำรุงวิทยา)	สพป. 22	โรงเรียนนครพนมวิทยาคม	สพม. 22	โรงเรียนนครพนมวิทยาคม
		อ. ท่าอุเทน	สพป. นครพนม เขต 2	โรงเรียนชุมชนบ้านคำพอก ท่าดอกแก้ว		โรงเรียนอุเทนพัฒนา		
7	มุกดาหาร	อ. เมือง	สพป. มุกดาหาร	โรงเรียนเมืองใหม่	สพป. 22	โรงเรียนมุกดาหารวิทยานุกูล	สพม. 22	โรงเรียนมุกดาหารวิทยานุกูล
		อ. หว้านใหญ่		โรงเรียนบ้านหว้านใหญ่		โรงเรียนหว้านใหญ่วิทยา		
8	หนองคาย	อ. ดอนตาล		โรงเรียนชุมชนดอนตาล	สพป. 21	โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร	สพม. 21	โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
		อ. เมือง	สพป. หนองคาย เขต 1	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 14		โรงเรียนน้ำสวยวิทยา		
		อ. สระใคร		โรงเรียนบ้านหมือดแอ่		โรงเรียนนราธิวาส		
9	นราธิวาส	อ. เมือง	สพป. นราธิวาส เขต 1	โรงเรียนบ้านเขาคันทรง (มิตรภาพที่ 153)	สพป. 15	โรงเรียนรุ่งเกล้า	สพม. 15	โรงเรียนรุ่งเกล้า
		อ. ยี่งอ		โรงเรียนบ้านบุญเกษะบาง		โรงเรียนสุโขทัย		
		อ. สุโขทัย	สพป. นราธิวาส เขต 2	โรงเรียนบ้านสุโขทัย		โรงเรียนตากใบ		
		อ. ตากใบ		โรงเรียนบ้านศาลาใหม่		โรงเรียนเวียงสุวรรณวิทยาคม		
		อ. แกรัง		โรงเรียนบ้านบุญตะดา				

ลำดับ	จังหวัด	อำเภอในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน	เขตพื้นที่ประถมศึกษา	รายชื่อโรงเรียนในสังกัด สพป.	เขตพื้นที่มัธยมศึกษา	รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสพม.
10	สงขลา	อ. สะเตา			สพม. 16	โรงเรียนสะเตา “ขรรค์ชัยกัมพลานพออนุสรณ์”
		อ. ปาดังเบซาร์	สพป. สงขลา เขต 3	โรงเรียนชุมชนบ้านปาดัง		โรงเรียนปาดังดิงสุถานนท์
รวม		23 อำเภอ	14 สพป.	24 โรงเรียน	9 สพม.	23 โรงเรียน
รวม		23 อำเภอ	23 เขตพื้นที่		47	โรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการโดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งระดับปฐมภูมิ ทดดิยภูมิ และใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed methodology) โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เชิงปริมาณ (Quantitative research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสามารถแบ่งขั้นตอนการศึกษาวิจัยออกเป็นทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน ในลักษณะเนื้อหาทางธุรกิจที่ต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่จะร่วมพัฒนานักเรียน นักศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) อันเป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมทั้งสิ้น 25 คน ดังต่อไปนี้

เขตเศรษฐกิจพิเศษ	ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants)
จ. นครพนม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผอ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 2. ผอ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 3. ผอ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 4. ผู้แทน กศน. จังหวัดนครพนม 5. ผู้แทนสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม
จ. ตาก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาธิการภาค 17 2. ผอ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 3. ผอ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 4. ผอ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 5. ผอ. กศน. จังหวัดตาก

เขตเศรษฐกิจพิเศษ	ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants)
จ. ตราด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้แทนจากโครงการปฏิรูปการเรียนรู้เชิงพื้นที่จังหวัดตราด 2. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างตราด 3. ผู้แทน กศน. จังหวัดตราด 4. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 5. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
จ. สงขลา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผอ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 2. ผอ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 3. ผอ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 4. ผอ. วิทยาลัยการอาชีพหลวงประธานราษฎร์นิกร 5. ผอ. กศน. อำเภอสะเดา
จ. เชียงราย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาธิการภาค 16 2. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 3. ผู้อำนวยการเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 36 4. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 5. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 3 สํารวจความคิดเห็นสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยการแจกแบบสอบถาม กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเขตพัฒนาเศรษฐกิจ ตามแนวทางการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน (Public participation method) (Davidson, Barnes & Schibeci, 1997) โดยการรับฟังความคิดเห็น (Public hearing) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ (Stakeholders) ประชากร จำนวน 500 คน ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานของรัฐและนักธุรกิจ/ นักลงทุนท้องถิ่น จังหวัดละ 100 คน

ขั้นตอนที่ 4 และ 5 การสนทนากลุ่มจำนวน 2 รอบ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารธุรกิจ จำนวน 10 ท่าน โดยรอบแรก เป็นการดูความเหมาะสมรายวิชา และระดับชั้นเรียน และรอบ 2 เป็นการลงรายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนาโดยการสังเคราะห์ข้อมูลที่มีสำนวนสอดคล้อง คล้ายคลึงกัน แล้วอธิบายโดยใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

สรุปจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่า จากข้อมูลเชิงคุณภาพ ทางจังหวัดยังไม่ดำเนินการลงถึงขั้นรายวิชา เนื้อหา วิธีการสอบ และวิธี ประเมิน ในวิชาที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ

การสัมภาษณ์ประชากร 25 คน ได้ข้อสรุปดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์

ข้อคำถาม	ผลการสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์
โรงเรียนมีการเตรียมการสอน ที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ อะไรบ้าง	อันดับที่ 1 ควรให้มีการสอนธุรกิจ ตั้งแต่ประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษา อันดับที่ 2 ควรมีเนื้อหาสอดคล้อง เกี่ยวข้อง อันดับที่ 3 เนื้อหาเรียนจากง่ายไป ยาก และเน้นปฏิบัติ อันดับที่ 4 เนื้อหาจะต้องตรงกับ เศรษฐกิจพิเศษ
การเตรียมการสอนที่ใช้ใน ปัจจุบันเป็นอย่างไร	ทำแบบที่เข้าใจว่าใช้ได้ และเห็นว่ายังไม่เหมาะสม เพราะวิชาคิดเอง ไม่สอดคล้องต่อเนื่อง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การสำรวจทัศนคติจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการจัดการศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษ พบว่า

1) ประสพการณ์การประกอบธุรกิจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ร้อยละ 65 ไม่เคยประกอบธุรกิจ และร้อยละ 25 เคยประกอบธุรกิจ

2) การจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน พบว่า ร้อยละ 95 เห็นว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ สังคม ครุศาสตร์ความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชาทางด้านบริหารธุรกิจ

3) ความเหมาะสมของผู้เรียนในการเรียนบริหารธุรกิจ พบว่าร้อยละ 95 เห็นสอดคล้องว่าจะต้องจัดเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ควรมีรายวิชาเฉพาะที่ใช้ในการเรียนการสอนให้ชัดเจน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา และต่อเนื่องในระดับมหาวิทยาลัย ทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ

2. เนื้อหาบทเรียนที่เหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน พบว่า ร้อยละ 95 ต้องการให้มีเนื้อหามาก น้อย น้อยที่สุด (3 2 1) ดังนี้ คือ เนื้อหาเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และภายในประเทศไทย อันดับมาก เนื้อหาเกี่ยวกับประเทศชายแดนติดกับอันดับ 2 เนื้อหาที่น้อยที่สุด แต่ยังคงต้องมี คือ ประเทศที่เป็นระบบ Supply chain ต่อเนื่อง ที่สินค้าเดินทางเข้าไปขายหรือทำธุรกิจ

3. จากการประชุมการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ ที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รมต.ช่วย เป็นประธานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม และการศึกษาส่วนใหญ่จะศึกษาด้านวิชาการสอน และสายครูเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ความชำนาญเรื่องการจัดเนื้อหาตาม คำอธิบายรายวิชา และการสอนการบรรยาย การดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ อาจเป็นไปได้ไม่เร็วมาก

ตอนที่ 3 โดยมีคำถาม ข้อที่ 1 วิชาที่เรียนควรมีกี่วิชา ข้อที่ 2 แต่ละวิชาควรมีจำนวนกี่บทและกี่ชั่วโมง ข้อที่ 3 ควรเรียนบริหารธุรกิจตั้งแต่ระดับใด และแต่ละระดับเรียนอะไรบ้าง จำนวนกี่บทและกี่ชั่วโมง การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาทางธุรกิจด้านต่าง ๆ จำนวน 10 คน โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลเชิงปริมาณผู้เกี่ยวข้องประชากร 500 คน

ระดับชั้น	รายวิชา	จำนวนบท	จำนวน ชม.	
ชั้นประถมศึกษา ศึกษาปีที่ 5-6	วิชาที่ 1 สิ่งของอุปโภค บริโภค	6	38	
	วิชาที่ 2 เขตเศรษฐกิจพิเศษ คืออะไร	4	38	
ชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 1-3	วิชาที่ 1 การจัดการการตลาด	5	72	
	วิชาที่ 2 การจัดการการผลิตและการ จัดหาสินค้า	5	72	
	วิชาที่ 3 การจัดการการขนส่ง	7	72	
	วิชาที่ 4 บัญชีและการเงิน	5	72	
	วิชาที่ 5 การท่องเที่ยวและการจัดการ สินค้าเกษตร	5	72	
ชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 4-6	วิชาที่ 1 นโยบายภาครัฐ ที่มีผลกระทบต่อ ต่อการจัดธุรกิจในประเทศเศรษฐกิจ	4	97	
	วิชาที่ 2 เศรษฐศาสตร์การเงิน บัญชีธุรกิจ	5	97	
	วิชาที่ 3 สังคมวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อ การจัดการธุรกิจ	8	97	
	วิชาที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยี กับการจัดการธุรกิจ	5	97	
	วิชาที่ 5 สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อ การจัดการธุรกิจ	5	97	
	วิชาที่ 6 กฎหมายธุรกิจ	4	100	
	วิชาที่ 7 การเขียนแผนธุรกิจ	10	30	
รวม		14	78	1051

สรุปผลอภิปรายการวิจัย

นักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ถึงมัธยมปลาย จะต้องมีการเรียนทางบริหารธุรกิจแบบสอดคล้อง ต่อเนื่องในด้านการตลาด การขาย การผลิต การบัญชี การเงิน ทรัพยากรบุคคล และการสร้างเครือข่ายธุรกิจจนได้ออกมาเป็น 14 วิชา 78 บท จำนวน 1051 ชั่วโมง สอดคล้องกับแนวคิดของ บรรพต วิรุณราช (2550) รูปแบบความสัมพันธ์ของธุรกิจประกอบด้วย ตลาด-ขาย ผลิต-บริการ คน-องค์กร เงิน-บัญชี เครือข่ายธุรกิจ และสอดคล้องกับ (Kaplan & Norton, 2008) ที่กล่าวว่า ในการวางแผนธุรกิจนั้น จะต้องวิเคราะห์ PESTEL ให้ครอบคลุม

การวิเคราะห์โดยใช้ PESTEL Model ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์แผนงานองค์กรในภาพรวม เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมและแนวโน้มด้านการตลาด ตลอดจนปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรในอนาคต ซึ่งประกอบด้วยการวิเคราะห์ 6 ปัจจัยสำคัญ เพื่อการตัดสินใจ คือ

- P: Political** หมายถึง การวิเคราะห์ผลกระทบทางการเมือง
- E: Economic** หมายถึง การวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านสภาพเศรษฐกิจ
- S: Social** หมายถึง การวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านสภาพสังคม
- T: Technology** หมายถึง การวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านเทคโนโลยี
- E: Environment** หมายถึง การวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านสภาพแวดล้อม
- L: Legal** หมายถึง การวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านกฎหมาย

โดยแบ่งเป็นชั้นประถม 5-6 เรียน 76 ชั่วโมง ชั้นมัธยมต้น จำนวน 360 ชั่วโมง ชั้นมัธยมปลาย จำนวน 615 ชั่วโมง ซึ่งรายวิชาสามารถนำไปใช้ในรายวิชาเพิ่มเติมหรือวิชาแกนเมื่อนักเรียนจบมัธยมต้น หากไปเรียนต่อก็สามารถ

ที่จะประกอบอาชีพส่วนตัวได้ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นระบบ Supply Chain สอดคล้องต่อเนื่องในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมื่อจบมัธยมปลายอายุ 18 ปี ก็สามารถประกอบธุรกิจหรือเข้าทำงานในบริษัทในเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ หากเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยก็จะเป็นนักศึกษาที่มีมุมมองทางตัวเลข การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ต่าง ๆ ให้เกิดแนวความคิดทางธุรกิจได้ดี โดยการเรียนการสอนจะเป็นการเรียนฝึกปฏิบัติจริงและเรียนรู้จากหลักวิชาการเพื่อให้ซบซบประสบการณ์และความถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาในเขตเศรษฐกิจของประเทศเยอรมันนี, ประเทศเกาหลีใต้, ประเทศจีน และประเทศญี่ปุ่น ที่ระบุไว้ชัดเจนว่า การจัดการศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษควรจัดการศึกษามีวิชาเฉพาะสำหรับเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการสอนวิชา จำนวนชั่วโมงที่สามารถนำวิชาต่าง ๆ ไปเรียนรู้ได้นั้น มีแนวทางการดำเนินงานได้ ดังนี้ รายวิชาพื้นฐานสำหรับแผนการเรียนปกติ (สายสามัญ) จะมีการสอดแทรกในรายวิชาพื้นฐานทั้ง 8 กลุ่มสาระเรียนรู้ อีกทั้งยังสามารถจัดการเรียนรู้ในลักษณะของการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ รายวิชาเพิ่มเติมสถานศึกษาเปิดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายและมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของท้องถิ่นในรูปแบบของรายวิชาบังคับเลือก และวิชาเลือกเสรี ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ เช่น วิชาเขตเศรษฐกิจพิเศษ วิชาการท่องเที่ยว เป็นต้น

2. เนื้อหาสาระที่เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้อำนวยการโรงเรียนควรทำคู่มือหรือเอกสารเพิ่มเติม วิชาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่จะใช้ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เนื่องจาก ผู้ทำหลักสูตร ศึกษานิเทศน์ ตลอดจนครูผู้สอนจะไม่ค่อยถนัดเนื้อหาทางธุรกิจ ถ้าหากมีคู่มือหรือเอกสารเพิ่มเติมจากผู้มีความเชี่ยวชาญก็จะทำให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

3. ควรจัดฝึกอบรมด้วยหลักสูตร Mini MBA in Special Economic Zone (SEZ) ให้กับผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศน์ ผู้ทำหลักสูตร อาจารย์ ผู้สอนในวิชาเกี่ยวกับเศรษฐกิจให้ครบทุกพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ อันจะส่งผลทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ เมื่อจบแล้วสามารถใช้ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทำมาหากินช่วยเหลือตัวเอง ครอบครัว ตลอดจนประเทศชาติต่อไป

4. ในข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายใช้เนื้อหาความรู้ทางธุรกิจ ไปใช้ในการจัดหลักสูตรการศึกษาสำหรับนักเรียนในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษทั้ง 10 พื้นที่ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคนเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยประกาศจัดทำหลักสูตรแล้วให้มีการเรียนการสอน ตั้งแต่เทอมที่ 2 ของปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป และมอบหมายให้สถาบันฝึกอบรมครู ผู้สอน และนำมาอบรม และนำเจ้าของธุรกิจมาช่วยสอน

รายการอ้างอิง

- กระทรวงการต่างประเทศ. (2558). *ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- ไชยวัฒน์ คำเครื่อง. (2558). *การพัฒนาครูเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน: กรณีศึกษาโรงเรียนซิสเตอร์สคูล ในโครงการ Spirit of ASEAN*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ฐาภกร จุลินทร. (2558, 7 มิถุนายน). *การจัดตั้งเศรษฐกิจพิเศษ*. บทความเพื่อเผยแพร่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา รายการ ร้อยเรื่องเมืองไทย
- ฐิตาภรณ์ ฐานปัญญา. (2554). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษาโรงเรียนฐานปัญญา*. รายงานค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาระบบสองภาษา คณะศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ทักษิณา เครือหงส์. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการเนื้อหาารายวิชาคณิตศาสตร์กับวิชาคำนวณของช่างอุตสาหกรรม ระดับปริญญาบัตรวิชาชีพชั้นสูง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล*. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรรพต วิรุณราช. (2550). *หลักสูตรหลักสูตร บชบ.มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว 2556, หลักสูตรการจัดการธุรกิจโลกและการค้าชายแดน มหาวิทยาลัยบูรพา 2556*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*.
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

รัฐศาสตร์ สุขสวัสดิ์. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญา
ชาวบ้าน เรื่องประเพณีลากพระ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้าน
บางदान ลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต1. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัย
ทักษิณ.*

ศักดิ์ดา ดีเดชา. (2558). *แนวทางการพัฒนานโยบายเพื่อความสามารถในการ
แข่งขันของเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด. วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพา
ปริทัศน์, 10(2), 105-122.*

สมพร หลิมเจริญ. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อส่งเสริมความคิด
สร้างสรรค์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุขฎี
บัณฑิต, สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.*

สิริวิชา สิทธิชัย. (2551). *สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งเขต
เศรษฐกิจพิเศษ. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.*

สำนักนโยบายและแผน สพฐ. (2558). *นโยบายการรับนักเรียน. วันที่ค้นข้อมูล
13 กรกฎาคม 2559, เข้าถึงได้จาก[http://210.246.189.115/ewtdad
min/ewt/obec_plan/main.php?filename=index_rubstu56](http://210.246.189.115/ewtdad
min/ewt/obec_plan/main.php?filename=index_rubstu56)*

สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่:
เดอะโน้วเลจ เซ็นเตอร์.*

- อำนาจ ชีระวนิช. (2553). *การจัดการยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Bernstein, A. (2012). *Special Economic Zones: Lessons for South Africa from international evidence and local experience*. Edited proceedings of a Round Table convened by the Centre for Development and Enterprise, The Centre for Development and Enterprise, Johannesburg.
- Davison, A., Barnes, I. & Schibeci, R. (1997). Problematic Publics: A Critical Review of Surveys of Public Attitudes to Biotechnology Science. *Technology & Human Values*, 22(3), 317-348.
- Kaplan, R. S. & Norton, D. P. (2008). *The Execution Premium: Linking Strategy to Operations for Competitive Advantage*. USA: Harvert Business Press book.
- Marrakesh. (2009). *Toward Best Practice Guidelines for the Development of Economic Zones*. A Contribution to the Ministerial Conference by Working Group1: MENA-OECD Investment Program.
- Uys, L. & Gwele, N. (Eds.). (2004). *Curriculum development in nursing: Process and innovation*. London: Routledge.

Pakdeenurit, P., Suthikarnnarunai, N. & Rattanawong, W. (2014). Special Economic Zone: Facts, roles, and opportunities of investment. *Proceedings of the International MultiConference of Engineers and Computer Scientists 2014 Vol II, IMECS 2014, March 12 - 14, 2014, Hong Kong.*

Farole, T. (2011). Special economic zones: What have we learned?. *World Bank-Economic Premise*, 64, 1-5.

Scheepers, C. M. (2013). *A case study for special economic zones in South Africa as a means of attracting foreign direct investment*. Thesis Submitted in partial fulfilment of the requirement for the Degree of Master of Laws.

Thithimadee, A. (2015). How Does the Current Wave of Globalization Affect Thailand's Curriculum? Teaching Social Studies under AEC and ASEAN Community. *The Journal of Social Studies Education*, 4, 17 – 33.

Tubsree, C. & Bunsong, S. (2013). *Curriculum Development of Vocational Teacher Education within the Context of ASEAN Integration Process*. In Regional Cooperation Platform for Vocational Teacher Education in Asia (RCP). RCP: Regional Cooperation Platform, GIZ of in Shanghai/China.

